

ASIAKKAAN KOHTAAMINEN JA OHJAAMINEN

OPPIKIRJAN SANASTO KAPPALEITTAIN

Sanasto on tarkoitettu maahanmuuttajataustaisille HOIVA-alan opiskelijoille, joiden kielitaitotaso on A2.2- B1.1.

Opiskelijalle:

Valmistaudu oppikirjan lukemiseen sekä tehtävien tekemiseen. Tutki ja käännä etukäteen oppikirjan sanasto.

Sanasto on laitettu kappaleittain ja aakkosjärjestyksessä. Jos et löydä sanan merkitystä/ käännöstä, ota rohkeasti yhteyttä S2-opettajaan ja selvitä, mitä sana tarkoittaa. Tsemppiä oppikirjan lukemiseen!

KAPPALE 1: HOITAJAN AMMATTIETIIKKA JA LAINSÄÄDÄNTÖ

A		omalla äidinkielellä
	alistaminen	
	alkuperä	
	ammattietiikka (katso s.9)	
	arvo	
	asema (esim. asiakkaan asema, potilaan asema)	
	asento	
	aseptiikka (katso s.39)	
	asiakirja	
	asiakaslähtöisyys	
	asiakassiirto	
	asiakastietojärjestelmä	
	avarakäteisesti	
	avustamistilanne	
E		
	edellyttää	
	edetä	
	edistäminen, edistää	
	eettinen, eettisesti	
	ehkäistä, ehkäisevä	
	elatus, elatusapu	
	elintarvikehygieniä (katso s.42)	
	ennakoiminen	
	ennaltaehkäisevä	
	epääminen, evätä (esim. hoidon epääminen)	
	eristää, eristäminen	
	ergonomia (katso s.43)	
	esteetön, esteettömyys	
	etus	
H		
	harkita	

	havaita	
	havainnoida	
	henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)	
	herkkyys	
	hienotunteinen	
	hinkuyskä	
	hoitosuositus	
	hoitosuunnitelma	
	holistinen	
	huolenpito	
	huoltaja, huoltajuus	
	huostaanotto	
	hygienia	
	hyvinvointi	
	hyvinvointialue	
	hyödyntää, hyödyntäminen	
	hälytin (ovihälytin, kaatumishälytin)	
I		
	ihmisarvo	
	ihmiskäsitys	
	ihmisoikeus	
	ilmoitusvelvollisuus (katso s.29)	
	itsemääräämisoikeus	
J		
	julkisuuslaki	
K		
	kaltoinkohtelu	
	kartoittaminen	
	kasvuympäristö	
	kehitysvammainen	
	kelpoisuus (kelpoisuusvaatimus)	
	kestävyys	
	kokonaisvaltainen	
	kohtaaminen (kohdata)	
	kolmannen sektorin palvelut	
	kuntoutus	
	korostaa	
	kotisairaanhoido (katso s.27)	
	kuritus	
	kustannus	
	käsittely, käsitellä	
	käyntiasento (katso s.47)	
L		
	laatukriteeri	
	laatusuositus (katso s.32)	
	laiminlyöminen	
	laki	

	lakisääteinen	
	lastensuojelulaki, lastensuojeluilmoitus	
	lihaskuusi	
	liikkumattomuus	
	luonnolliset liikemallit (katso s.44)	
	luottamuksellisuus	
	luovuttaa	
	lääkinnällinen hoito	
M		
	mielilymys	
	määräys	
N		
	näkemyk	
O		
	oikeudenmukaisuus	
	oleellinen	
	ohjausvelvollisuus (katso s.29)	
	omaishoito (katso s.27)	
	omavalvonta, omavalvontasuunnitelma (katso s.31)	
	opiskeluhoito	
	opiskeluterveydenhoito	
	oppivelvollisuus, oppivelvollisuusikäinen	
	osallisuus	
	osattomuus	
	ottolapsi	
P		
	pahoinpitely	
	palveluasuminen (katso s.27)	
	palvelutarpeen arviointi	
	palvelusuunnitelma	
	painopiste	
	perhepäivähoito	
	periaate	
	perinnöllinen	
	perustuslaki	
	perusopetuslaki	
	puutteellinen	
	puuttuminen	
	päihdetyö	
	päivittää	
R		
	rajoittaa, rajoittaminen	
	rajoitustoimenpide (katso s.37)	
	rasitus, rasitusvamma, rasittuminen	
	ratifioida	
	rikostaustaote	
	riskienhallinta	
	rokkotaudit (katso s.41)	

	ruumiillinen	
S		
	salassapito, salassapitovelvollisuus	
	sijaisperhe, sijaishuolto	
	sitoutunut, sitoutuminen, sitoutua	
	suojaväline	
	suostumus	
	syrjintä	
	säädös, säädellä, säätää, säännös	
	säpsähtää	
T		
	taata (takaavat!!!)	
	taho	
	tajuttomuus, tajuton	
	tapaturma (liikennetapaturma, työtapaturma)	
	tarpeellinen	
	tarkastelu	
	tartuntatauti	
	tasa-arvoisuus	
	tietosuoja	
	tietoturvallisuus, tietoturva	
	toiminnallinen, toiminnallisuus	
	toimintakyky	
	toimintaohje	
	tukitoimi (tukitoimet)	
	tukipinta (katso s.44)	
	toteutus, toteutuminen	
	tutkimusnäyttöön perustuva	
	turvallisuussuunnitelma (katso s.34)	
	turvapuhelin	
	turvata, turvaaminen	
	työterveyshuolto	
	työturvallisuus	
V		
	vahvuuslähtöisyys	
	vakaumus	
	vammainen (puhevammainen, kuulonäkövammainen)	
	varallisuus	
	varhaiskasvatus	
	varhaiskasvatustaki	
	varhaiskasvatussuunnitelma	
	vaurioitunut	
	veloittaa	
	velvollisuus	
	voimavaralähtöisyys	
	väestö	

	välttämätön	
Y		
	yhteisö	
	yhteisöllinen	
	yhteenkuuluminen	

KAPPALE 2: HOITAJA TYÖSSÄÄN JA TYÖYHTEISÖSSÄÄN

		omalla äidinkielellä
A	aivotärähdys	
	arkipyhäkorvaus	
	asiakaslähtöisyys	
	autettava	
D		
	DNR-päätös (katso s.66)	
E		
	edellyttää (1)	
	edistää (1), edistäminen	
	eloton	
	elvytys, painelu-puhalluselvytys	
	epäasiallinen	
	estää (1), estäminen	
	evätä (4), epääminen	
F		
	feminiinen	
H		
	haasteellinen, haaste	
	hakeutua (1)	
	hapenpuute	
	haukkoa (1)	
	havainto	
	havaita (4), havaitseminen	
	herkkyys	
	heteroseksuaalisuus, heteronormatiivisuus	
	hiljattain	
	horjahtaa (1)	
	hukkuminen	
	hyödyntää (1)	
	häirintä	
	häiriökäyttäytyminen	
	häivyttää (1)	
I		
	ilmapiiri	
K		
	kammiovärinä	
	kannustaa, kannustaminen	
	kattaa (1)	
	kelpoisuusehto	

	kehittää (1) kehittämisehdotus	
	kehittyä (1)	
	kiusaaminen	
	kohdistua (1), kohdistuva	
	kohtelu	
	kokoontua (1)	
	kudos	
	kuormitus	
	kuntouttava työ	
	käytäntö	
	kylkiasento	
L		
	laiminlyödä (2), laiminlyöminen	
	luottamus, luottamusmies	
N		
	nestehukka	
	noudattaa (1), noudattaminen	
	nyrjähdys	
M		
	maskuliininen	
	myönteinen	
	määrätä (4), määräys	
P		
	paineside	
	palveluasumisyksikkö (palvelu+asumis+yksikkö)	
	palautuminen	
	perehdyttää (1), perehdytys	
	perhevapaat	
	periaate	
	provosoida	
	puute	
	puuttua (1)	
	pyrkä (1)	
	pyörtyminen, pyörtyä (1)	
R		
	ravistaa (1)	
	ristiriita	
	ryhtyä (1)	
S		
	sensitiivisyys	
	selviytyä (19)	
	sitoutua	
	suhtautua (1)	
	sukupuolisensitiivisyys (katso s.54)	
	suojautumisote	
	suostumus	
	syrjintä	

T	taata (4), takaaminen	
	tahallinen	
	tajuttomuus, tajuton	
	tehokkuus	
	todennäköinen	
	toimintatapa	
	torjua (1), torjuminen	
	toteutuminen	
	tukehtua, tukehtuminen, tukos	
	tukkeutua (1)	
	työehtosopimus	
	työhyvinvointi	
	työterveyshuolto	
	työturvallisuus	
	työsuojelu, työsuojeluvaltuutettu, työsuojelutarkastus	
	työuupumus	
U		
	uhkatilanne	
	uskalautua	
V		
	vaitiolovelvollisuus	
	vakaumus	
	varhaiskasvatus	
	vahingoittava, vahingoittaa (1)	
	verenvuoto	
	verkosto	
	velvollisuus	
	väkivalta	
	välittäminen, välittää (1)	
Y		
	ylläpitää (1)	
	yhdenvertaisesti	

KAPPALE 3: AMMATILLINEN VUOROVAIKUTUS

A		omalla äidinkielellä
	afasia (katso s.93)	
	aikomus	
	aistivammainen	
	aivohalvaus	
	aivoinfarkti	
	aivoverenkiertosaireus	
	alistaminen	
	asteikkokysymykset (katso s.75)	

E		
	edellytys	
	edesauttaa	
	ele (eleet), elekieli, eleilmaisu	
	elämänkatsomus	
	ennakoiminen	
	ennakkoluulo, ennakkokäsitys	
	ennakko-oletus	
	ennaltaehkäisy	
H		
	haasteellinen	
	hahmottaminen	
	havainnollistaa	
	hienovaraisesti	
	huriseva	
	hyväksyntä	
I		
	ilme	
	itsesääätely	
K		
	kaihi	
	kehityksellinen kielihäiriö (katso s.92)	
	kiikari	
	kohdata (4), kohtaaminen	
	koskettaminen, kosketus	
	kuormitustekijä	
	kuulokoje, kuulorata, kuulovamma, kuuloalue,	
	kuuroutunut (katso s.86)	
	kuuro (katso s.86), kuurosokea	
	kyetä (6)	
	käytösoire	
	kömpelyys	
L		
	luottamus	
M		
	maltti	
	merkityksellinen	
	muistamattomuus	
N		
	nyökätä (4)	
O		
	omaksua (1)	
P		
	palautua (1), palautuminen	
	pohtia	
R		
	raivostunut	
	rappeuma	
	ristiriita	

	rohkaista (3)	
	räpäyttää (1)	
S		
	saavutus	
	silmänpainetauti (glaukooma)	
	sokea	
	sureva	
	surkastua (1)	
T		
	taustahäly	
	tarkkaavuuden häiriöt	
	tukiviittoma	
	tärykalvo	
V		
	vakaumus	
	valikoiva puhumattomuus (mutismi, katso s.92)	
	vaurioitua (1)	
	viittomakieli (katso s.87)	
	viivästynyt	
	välttää	
Y		
	ydinosaaminen	
	yhteisöllisyys	
	yksilöllisyys	
Ä		
	äänensävy	
	äänenpaino	

KAPPALE 4: SUUNNITELMALLINEN TOIMINTA JA ARVIOINTI

A		
	aamupiiri	
	aineenvaihdunta	
	aistivamma	
E		
	elinympäristö	
	eteneminen	
	esiopetussuunnitelma	
H		
	haasteellinen	
	hahmottaminen, hahmottaa (1)	
	hyvinvointi	
	hälinä	
I		
	itseluottamus	
K		
	kasvatustietoisuus (katso s.106)	
	kehitysvamma	
	kehottaa (1)	

	kohtaaminen	
	kuntoutussuunnitelma	
L		
	liikerata	
	liikunnallisuus	
M		
	muotoutuminen	
N		
	nolata	
	noudattaminen, noudattaa (1)	
O		
	oppimisvalmius	
P		
	palaute	
	palvelukokonaisuus	
	palveluohjaus, palveluohjaaja	
	palveluntarve	
	pidätyskyky	
	poikkeavuus	
R		
	ryhmytyminen	
S		
	sekoittuminen	
	siirtymätilanne	
T		
	toteutus	
	toteutua (1), toteutuminen	
	tukitoimenpide	
	tuen tarve	
V		
	varhaiskasvatussuunnitelma (vasu)	
	varautuneesti	
	vuorovaikutusleikkiryhmä	
	välttäminen	
Y		
	yhteenkuuluvuus	
	yhtenäisyys	
	yhteisöllisyys	
Ä		
	änkytys	
	ärsyke	

KAPPALE 5: KEHITYKSEN JA OSALLISUUDEN EDISTÄMINEN

A		omalla äidinkielellä
	ADHD	

	aistikokemus	
	ahdistuneisuus	
	aivoverenvuoto	
	alkio	
	aloitteellisuus	
	aukile (etuaukile ja taka-aukile, katso s.131)	
E		
	elämänkaari	
	eheys	
	ennakoitavuus	
	eristäytyä	
	eritetahradesinfektio (katso s.255)	
H		
	halvaus	
	hassuttelu	
	havaitseminen	
	haurastua (1)	
	hedelmöittyminen	
	herkkyykskausi (katso s.128)	
	herpaantua (1)	
	hienomotorinen kehitys	
	houkutella (3), houkuttelu	
	hylkääminen	
I		
	identiteetti (katso s.160)	
	irrottautuminen	
	itsetunto	
J		
	jäykkyys	
K		
	karkeamotorinen kehitys	
	kehitys, kehitysvaihe, kehityskriisi	
	kehitysvamma	
	kehitysrefleksit eli heijasteet	
	keskittymiskyky	
	keskushermosto	
	kiintymyssuhde	
	kiljuminen	
	kontata (4)	
	kutistuminen	
	kykenemättömyys	
	kypsyminen (katso s.125)	
	käytöshäiriö	
L		
	lamaantuminen	
	limakalvo	
	lohdutus	
M		
	minäkäsitys	

	multippeliskleroosi (MS- tauti)	
	munasolu	
	myötätunto	
O		
	omaehtoinen	
	omatoimisuus	
	osallisuus	
P		
	pahoinpitely	
	painehaavauma	
	perimä	
	perinnöllinen	
	persoonallisuus (katso s.135)	
	perusluottamus	
	perusturvattomuuden tunne	
	puutuminen	
	pystyvyys, pystyä (1)	
R		
	raivokohtaus	
	ruiskuttaa (1)	
S		
	samastumiskohde	
	siittiö	
	sinnikkyys, sinnittelijä	
	sopeutuvuus	
	sovinnollisuus	
	sukupuolisensitiivisyys	
	suuntautuneisuus (katso s.126)	
	säpsähtää (1)	
T		
	taipumus	
	tarkkaavaisuus	
	tarkoituksenmukainen	
	tunnesäätely	
	tunnollisuus	
	tuntopuutos	
	tömistäminen	
U		
	uhmaikäinen	
V		
	vakiintuneisuus	
	veritulppa	
	vetäytyminen	
	vireystila	
Y		
	yökastelu	
Ä		
	ääripää	

KAPPALE 6: ARJEN TILANTEISSA OHJAAMINEN

A	ADL-toiminnot (katso s.208)	
	alastomuus	
	aliherkkyys	
	anafylaksia	
	aseptiikka	
	aseptinen työjärjestely (katso s.249)	
	aspiraatoriski	
E		
	edunvalvoja	
	elämäkatsomus	
	erittäminen	
H		
	häikäistyminen	
	halkeama	
	hälytysvalo	
	hämäräsokeus	
I		
	IADL-toiminnot (katso s.208)	
	itsemääräämisoikeus	
	imeminen	
	inkontinenssisuoja	
K		
	keliakia	
	kerrospukeutuminen	
	kitalaki	
	kohtuukuormitus	
	kovettuma	
	kutittaa, kutittava	
	kuulukoje (katso s.235)	
	kääntöteline (katso s.233)	
L		
	laktoosi-intoleranssi	
	lattiakuivain	
	lautasmalli	
	liukulakana, liukupatja, liukukintaat, liukualusta (katso s.232), liukueste	
M	moppi	
N	napin pujottaja	
	niistää	
P	paikannuslaite	
	pitosukka	
	puhkeaminen	
	puolustuskyky	
	purentavirhe	

	purskutella	
	pyrähtää (1)	
R	rikkalapio	
	ruoansulatus	
S	saavutettavuus	
	seisomanojanostin (katso s.233)	
	siirtolaite (katso s.233)	
	sukanvetolaite	
	syövyttävä	
T	toiveikkaus	
	tuntoyliherkkyys	
	turvaranneke	
U	ulostaminen	
	univaje	
V	varvasvälihautuma	
	varvasvälisieni	
	vastustuskyky	
	virtsansarkailu	
	voimavaralähtöinen työote (katso s.207)	
	värinäkö	
Y	ylläpitosisiivous	

HYVINVOINNIN JA TOIMINTAKYVYN EDISTÄMINEN

OPPIKIRJAN SANASTO KAPPALEITTAIN

Sanasto on tarkoitettu maahanmuuttajataustaisille HOIVA-alan opiskelijoille, joiden kielitaitotaso on A2.2- B1.1.

Opiskelijalle:

Valmistaudu oppikirjan lukemiseen sekä tehtävien tekemiseen. Tutki ja käännä etukäteen oppikirjan sanasto.

Sanasto on laitettu kappaleittain ja aakkosjärjestyksessä. Jos et löydä jonkin sanan merkitystä/ käännöstä, ota rohkeasti yhteyttä S2-opettajaan ja selvitä, mitä sana tarkoittaa. Tsemppiä oppikirjan lukemiseen!

KAPPALE 1: LÄHIHOITAJAN TYÖ

A		omalla äidinkielellä
	alaisuus	
	ammattietiikka	
	ammattihenkilörekisteri	
	aseptiikka	
	AVI ei aluehallintovirastot (katso s.25)	
E		
	ehkäistä (1)	
	elintapasairaus	
	epäkohta	
	epäasianmukainen	
F		
	Fimea eli Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (katso s.24)	
H		
	haaste	
	haitallinen	
	hautuma	
	huomaamatta	
	hyvinvointialue	
	hyödyntää (1), hyödyntäminen	
	hyväksikäyttö	
I		
	ihmisarvo, ihmisarvon kunnioittaminen	
	ilmoitusvelvollisuus	
	inhimillinen	
	itseään määräämisoikeus	
J		
	jäte	
K		

	kaltoinkohtelu	
	kantelu	
	kestävyys	
	kestävä kehitys	
	kirjaaminen	
	kohtelu	
	kudos, kudossjäte	
	kuntouttava työote	
	kuntoutuja	
	kuntoutuminen	
	kuntoutusyksikkö	
	käytänne	
	käytäntö	
L		
	lainsäädäntö	
	laiminlyönti	
	lakisääteinen	
	lievittää	
	luottamuksellisuus, luottamuksellinen	
	läheltä piti -tilanne	
	lääkepoikkeama (katso s.18)	
M		
	mahdollistaa	
	mieltymys	
	munasarjasyöpä	
N		
	nimikesuojattu	
	noudattaa (1), noudattaminen	
O		
	oikeudenmukaisuus	
	omatoimisuus	
	omavalvonta, omavalvontasuunnitelma	
	osallisuus	
P		
	palveluntuottaja	
	perehdytys, perehdyttäminen	
	periaate	
	perustuslaki	
	puute	
	pyrkä, pyrkiminen	
	päivittää, päivittäminen	
R		
	riippuvainen	
	rikkominen	
	ristiriitatilanne	
S		
	saatavuus	
	saattohoito	
	salassapitovelvollisuus	

	sitoutua	
	STUK eli Sätelyturvakeskus	
	suojaautua (1), suojaautuminen	
	syrjäytyminen, syrjäytynyt	
	syyllistämätön	
	syöpä	
	säteily	
T		
	tahallinen	
	THL eli Terveiden ja hyvinvoinnin laitos	
	tiedonhallintataidot	
	tietosuoja, tietosuojalaki, tietosuojajäte	
	toimenpide	
	toimija	
	toimintakyky	
	toimintamalli	
	toimintatapa	
	toimintaympäristö	
	toteuttaa (1), toteutus	
	TTL eli työterveyslaitos (katso s.24)	
	tunnistaa (1)	
	tuottaja (palvelujen tuottaja)	
	turvallisuuspoikkeama (katso s.22)	
U		
	uskaltaa (1)	
V		
	vaara- ja hättätapahtumien ilmoitusjärjestelmä (HaiPro)	
	vaaratilanneilmoitus	
	Valvira (katso s.24)	
	välttämätön	
Y		
	yhteisymmärrys	
	yhteisöllisyys	

KAPPALE 2: ASIAKASLÄHTÖINEN SUUNNITELMA

		omalla äidinkielellä
A		
	aineenvaihdunta	
	alakuloinen, alakuloisuus	
	arkaluonteinen	
	asentohoito	
	asiakaskohtainen	
	asiakastietojärjestelmä	
E		
	elämänkaari	

	eristys	
H		
	haaste, haasteellinen	
	hahmotuskyky	
	hengenahdistus	
	hoitokertomus	
	hoitosuunnitelma	
	huonovointisuus	
J		
	johdonmukaisuus, johdonmukaisesti	
	jälkikäteen	
I		
	inkontinenssi suoja	
	itsemääräämisoikeus	
K		
	kantelu	
	kirjata (4), kirjaaminen	
	kohdentaa (1)	
	kokonaisvaltainen	
	kotiuttaa (1)	
	kudos, kudoseheys	
	käytäntö	
	käyttäytyminen	
L		
	laatiminen	
	limakalvo	
	luottamuksellinen	
N		
	nesterajoitus, nestetasapaino	
	noudattaa (1)	
	näkemys	
O		
	oleellinen	
	olettaa (1), olettamus	
	oma-aloitteisesti	
P		
	pitkäjänteinen	
	puuskuttava	
	pääsääntöisesti	
R		
	ristiriita	
S		
	sarveiskalvo	
	saturaatio	
	seulonta	
	selkiyttää (1)	
	sepelvaltimotauti	
	suuntautuneisuus, seksuaalinen suuntautuneisuus	
T		

	tavoite, päätavoite, osatavoite	
	tartuntavaara	
	tiedottaa (1)	
	tiedonvälitys	
	toimintakyky	
	toteutus	
	tuloksellisuus	
V		
	valvonta, valvontaviranomainen	
	vajaatoiminta, sydämen vajaatoiminta	
	verenkierto	
	voipunut	
	välitön	
	välttämättä	
Ä		
	äly, älyllinen	

KAPPALE 3: TOIMINTAKYVYN TUKEMINEN

A		omalla äidinkielellä
	aineenvaihdunta	
	aisti, aistitoiminnot	
	altistua (1)	
	asentohoito	
E		
	epävakaus	
	ergonominen	
	esteettömyys	
H		
	halvaantua (1), halvaantunut, halvaus	
	hankaloittaa (1)	
	havainnoida (1)	
	haus	
	haurastua (1)	
	heikentää (1)	
	hengityselimistö	
	hyödyntää (1)	
I		
	ilme	
	itsetunto	
J		
	jänne (jätteet)	
	järjestelmällisyys	
	jäykistyä (1), jäykkyys	
K		
	kaatumisriski	

	kantokyky	
	kaventua (1)	
	kelausvanne	
	keskittymiskyky	
	keskushermosto	
	kestävyys, kestävyyskunto	
	kimmoisuus	
	kohottautumishinnat	
	kohtuukuormitteinen	
	kolmepistekävely	
	koukistaa (1), koukistus	
	kuntouttaa (1)	
	käyntiasento	
	kyllimakuu	
	kytkeytyä (1)	
L		
	lantio	
	lihaskunto	
	liikehoito	
	liikkumiskyky	
	liikkuvuus	
	liinanostin	
	loitonnus	
	lonkka	
	lämmönsäätely	
N		
	nivel	
	nivelside (nivelsiteet)	
	nyrjähdys	
O		
	ojentaa (1), ojentaminen	
P		
	paikannuslaite	
	painehaava	
	paineensietokyky	
	ponnistaa	
	puuttuminen	
	päihtymys	
R		
	rintakehä	
	ruoansulatuskanava	
	ruumiinaukko	
	ryhti	
S		
	seisomanojanostin	
	selinmakuu	
	selviytyä (1)	
	sopeutua (1), sopeutumiskyky	
	spastinen, spastisuus	

	supistus, supistusvoima	
T		
	toimintakyky	
	tukiviittoma	
	tuki- ja liikuntaelimityö	
V		
	vapina, lepovapina	
	venyttää (1)	
	vetäytyä (1)	
	voimavaraletäisyys	
Y		
	yläraajat	
	yläviisto	

KAPPALE 4: VUOROVAIKUTUS ASIAKKAAN KANSSA

A		
	aistitoiminta	
	alakuloisuus	
	altistuminen	
	arkaluonteinen	
E		
	eläytyminen	
H		
	häikäistymisherkkyys	
J		
	juuttua	
K		
	kilpirauhanen	
	korvakäytäväkoje	
	korvantauskoje	
	kuulokoje	
	kuuroutunut	
L		
	lohduttaa, lohduttaminen	
M		
	myötätunto	
O		
	osallisuus	
S		
	suvaitsevainen	
U		
	ulottua (1)	
V		
	vakaumuksellinen	
	vireystila	
	välittää, välittäminen	

KAPPALE 5: MIELENTERVEYS JA PÄIHTEETTÖMYYS

A		omalla äidinkielellä
	ahdistuneisuus	
	aistiharha	
	aivopaine	
	aivoverenvuoto	
	alttius	
	altistuminen	
E		
	elämänasenne	
	elämänhallinta	
	eläytyä	
	eteisvärinä	
H		
	hajuaisti	
	haittavaikutus	
	happipitoisuus	
	harhaisuus	
	humalahakuisuus	
	hypoglykemia	
	hypotensio	
	hypotermia	
I		
	impata	
	itsehillintä	
	itsemurha	
	itsesääteily	
	itsetuhoinen, itsetuhoisuus	
	itsetuntemus	
	itsetunto	
K		
	kanssakäyminen	
	kaventua	
	keuhkohtaumatauti	
	keuhkorakkulat	
	keuhkolaajentuma	
	kohtuukäyttö	
	koskemattomuus	
	kuormittuneisuus	
L		
	lamaantua, lamaantuminen	
	lामauttaa (1)	
	laukaiseva	
	lievittäminen	
	läpikäyminen	
	lämmönsäätelyjärjestelmä	

M		
	menetyt	
	mielenterveys	
	muuntohuume	
	myötätunto	
O		
	omaehtoinen	
P		
	pakonomaisuus	
	peruselintoiminto	
	pohjukaissuoli	
	päihde, päihderiippuvuus	
	päihdeettömyys	
	päihtymistarkoitus	
R		
	raittius	
	rasvamaksasairaus	
	repsahdus	
	resilienssi	
	riippuvuus	
S		
	sammaltaa	
	sammuminen	
	sekakäyttö	
	sekavuus, sekavuustila	
	selviytymiskyky, selviytymiskeino	
	suoriutuminen	
T		
	tahdonvastaisesti	
	tajuttomuus	
	tautiluokitus	
	toivottomuus	
V		
	vastoinkäyminen	
	vatvominen	
	verenhennuslääke	
	verisuonitauti	
	vetäytyminen	
	vieroittautuminen	
	vieroitusoire, vieroitushoito	
	välittäminen	
Y		
	ylläpitäminen	

KAPPALE 6: ASEPTISEN TYÖSKENTELYN PERIAATTEET

A		
	aiheuttajamikrobi	

	aivastaa	
	aivokalvotulehdus	
	aivotulehdus	
	antibiottiresistenssi	
	aseptiikka	
	aseptinen omatunto	
D		
	desinfektio	
	dreeni	
E		
	elatusalusta	
	emätin	
	eristys	
	erite	
	erityistoimi	
H		
	happamuus	
	hiivatulehdus	
I		
	ilmatartunta	
	imusolut (lymfosyytit)	
K		
	katetri	
	kohortointi (s.150)	
	kontaminaatio	
	kosketustartunta	
	kuppa	
L		
	limakalvot	
	loinen	
M		
	mahaneste	
	mikrobitartunta	
	moniresistentit mikrobit	
N		
	nivuset	
O		
	otollinen	
P		
	peräaukko	
	pisaratartunta	
	poimu	
	puutiainen	
R		
	rikkoutunut	
	roiske	
S		
	sidekalvo	
	sukupuoliteitse	

	suolistotulehdus	
	sterilointi	
	särmäjäteastia	
T		
	tartuntatauti, tartuntatie, tartuntaportti	
	tippuri	
	torjuntatyö, torjua (1)	
	tuhkarokko	
	tunkeutua (1)	
V		
	vakava yleisinfektio (sepsis)	
	vasta-aine	
	varotoimi	
	vektoritartunta (katso s.140)	
	veritartunta	
	viiltotapaturma	
	virtsaputki	
	virtsatieinfektio	
	värekarvat	

KAPPALE 7: HYGIENIA, UNI JA SEKSUAALISUUS

A		omalla äidinkielellä
	aivo-selkä-ydinneste	
	aineenvaihduntatuotteet	
	aivosähkökäyrä	
	alapesu	
	alastomuus	
E		
	edistäminen	
	ehkäisyväline	
	esinahka	
H		
	hankaaminen	
	hankauma	
	harittaminen	
	haurastuttaa (1), hauras	
	hautuma, hautumisriski	
	hedelmällisyys	
	hemmotella	
	hermosolu	
	hiuspohja	
	houkutella (3)	
I		
	ientulehdus	
J		
	jalkaterä	
K		
	karheus	

	kiinnityskudos	
	kipristäminen	
	kiusallinen	
	kivekset	
	koskemattomuus	
	kovettuma	
	kynsinauha	
L		
	liottaa (1)	
	lisääntymisterveys	
N		
	napitin	
	niukkuus	
	nukahtaminen	
P		
	paradontiitti	
	puolustuskyky	
	purskutella (3)	
R		
	reikiintyminen	
S		
	sideharsotaitos	
	siveleminen	
	soluvaurio	
	suihkulaveri	
	suojamuuri	
	suostumus, suostua (1)	
	suuntautuminen	
	syketaajuus	
	syljeneritys	
	sylkeä (1)	
T		
	talineristys	
	terska	
	tottumus	
	tuntopuutos	
	tuuletus	
U		
	uloste	
	unettomuus	
	univaje	
V		
	vatsapoiimu	
	vilkeuni (REM-uni)	
	välillinen	
	välinpitämättömyys	
	välitön	
Y		
	ympärileikattu	

KAPPALE 8: RAVITSEMUS s.184

A		omalla äidinkielellä
	aineenvaihdunta	
	aliravitsemustila	
	alttius	
E		
	energiaravintoaine	
	ennaltaehkäisy	
	enteraalinen ravitsemus	
G		
	gastrostooma, mahalaukkuvanne	
	glukoosikoe, sokerirasituskoe	
	glukoosipitoisuus	
H		
	hyperglykemia (s.200)	
	hypoglykemia (s.200)	
	hyytymisriski	
I		
	imeytymishäiriö	
	insuliinisokki	
K		
	keliakia	
	kihti	
	kivennäisaine	
	kolesteroli	
	kylläisyydentunne	
	kylmänhikisyys	
L		
	laiminlyönti	
	laktoosi-intoleranssi	
	lautasmalli	
	letkuravitsemus	
M		
	metabolinen oireyhtymä	
	mittaustiheys	
	mustuainen	
N		
	napostelu	
	nefropatia	
	nenä-mahaletku	
	nielemisvaikeus, nielemishäiriö	
P		
	paastoarvo	
	painoindeksi	

	painonhallinta	
	parenteraalinen ravitseminen (s.197)	
	puhkeaminen	
	pureksimiskyky	
	puriini	
R		
	rakennemuunneltu ruokavalio	
	rasva-aineenvaihdunta	
	ravintoliuos	
	ravitsemussuositus	
	retinopatia	
	ruokailumieltymys	
	ruokakolmio	
S		
	sappikivitauti	
	seulonta, seulontatutkimus	
	silmäpohja	
	sokeriaineenvaihdintahäiriö	
	sokeripitoisuus	
	suhteuttaa	
	suupieli	
	syljeneritys	
T		
	tiputus	
	tukehtumisvaara	
	täydennysravintovalmiste	
V		
	vaistota (4)	
	valtimotauti	
	vatsaontelo	
	virheravitseminen	
	virtsaamistarve	

KAPPALE 9: VIRTSAAMISEN SEURANTA

A		omalla äidinkielellä
	ahtautua (1)	
	aineenvaihduntasairaus	
	aivastaa (1)	
	alatiesynnytys	
	atulat	
	avanne	
B		
	bakteerivilijely	
D		
	denaturoitu	
E		
	elatusaine	
	emätin	

	ensivirtsat	
	erytropoietiinihormoni	
	esinahka	
	eturauhanen	
G		
	glukoosipitoisuus	
H		
	hemipareesi	
	huuhtoutua (1)	
	häpyhuuli	
J		
	jäänösvirtsat	
K		
	kaikututkimus	
	katetrointi	
	keskivirtsat	
	keskisuihkuvirtsanäyte	
	keskushermosto	
	kestokatetri	
	ketoaine	
	ketoasidoosi	
	kirvellä (3)	
	klooriheksidiiniliuos	
	kystiitti	
L		
	lamata (4)	
	lantiopohja	
	leukosyytti	
	lirahtaminen	
	liuskatesti	
M		
	munuainen	
N		
	nitriitti	
P		
	ponnistus	
	portatiivi	
	punasolu	
	puudutus	
	pyelonefriitti	
R		
	rakko	
	rakkopistokatetri	
	resistentti	
	reteniinihormoni	
S		
	sameus	
	suonenpuristin	
	supistua (1)	

	säätelijä	
T		
	tihentynyt	
U		
	ummetus	
V		
	valkuaisaine	
	vatsapeitteet	
	verenhennuslääkitys	
	terska	
	virtsaaminen	
	virtsa-avanne (urostooma)	
	virtsainkontinenssi (virtsanpidätyskyvyttömyys)	
	virtsanjohdin (virtsanjohtimet)	
	virtsankarkailu	
	virtсарakko	
	virtsaputki	
Y		
	yhtymäkohta	

KAPPALE 10: ULOSTAMISEN SEURANTA

		omalla äidinkielellä
B		
	bakteerikasvusto	
E		
	entsyymit	
H		
	haima	
I		
	ilmavaivat	
	imeytyminen	
K		
	kilpirauhanen	
	kipristely	
	kramppi, krampinomainen	
	kuitupitoisuus	
	kylkimakuu	
L		
	laimentaa (1)	
	lamaantuminen	
	limakalvot	
M		
	mahalaukku	
	mahaneste	
	maksa	
N		
	nestehukka	
	närästys	

P		
	paksusuoli	
	peräaukko	
	peräsuoli	
	peräruike	
	pidätyskyvyttömyys	
	pureskelu	
R		
	rautavalmiste	
	rektaaliputki	
	refluksitauti	
	rintalasta	
	ruokatorvi	
S		
	sappirakko	
	sepelvaltimotauti	
	suolivanne (paksusuolivanne, ohutsuolivanne)	
	suunontelo	
	sylkirauhanen	
T		
	taudinaiheuttaja	
	tekonivel	
	turvotus	
U		
	ulostaminen	
	ulostamisasento	
	umpilisäke	
V		
	vaajatoiminta	
	viljely, ulosteviljely	

KAPPALE 11: HENGITYS

A		omalla äidinkielellä
	aivohalvaus	
	anturi	
H		
	hapentarve	
	happihoito	
	happi- ja venturimaski	
	happikyllästeisyys	
	happirikastin	
	happisaturaatio	
	happiviikset	
	hengenahdistus	
	hengitystaajuus	
	hengitysvaje	
	hyperventilaatio	
I		

	inhaloitava lääke	
K		
	katkonainen	
	keuhkohtaumatauti	
	keuhkoputki	
	keuhkopöhö	
	keuhkoveritulppa	
	korvalehti	
L		
	limaneritys	
	limaisuus	
N		
	nielu	
P		
	puhallus	
	pulssioksimetri	
R		
	rintakehä	
	rohina	
S		
	sinertyminen	
	stetoskooppi	
T		
	trakeostoomakanyyli	
V		
	valtimoveri	
	valtimoverikaasunäyte	
	vinkuminen	
	värekarvat	
Y		
	yskösnäyte	

KAPPALE 12:VERENKIERTO

A		omalla äidinkielellä
	aivoinfarkti	
	aivoverenvuoto	
	aorta	
	autonominen hermosto	
E		
	elektrodi	
	eteisvärinä	
H		
	hengitystaajuus	
	hiilidioksidipitoinen	
	hiussuoni	
I		
	imutieperäinen	
	isotooppikuvaus	

J		
	jäykistynyt	
K		
	kammio	
	katkokävely	
	keuhkorakkulat	
	keuhkovaltimorunko	
	kohoasento	
	kolesterolipitoisuus	
L		
	lapaluu	
	laskimo, laskimotukos, laskimovirtaus	
	lepuuttaa (1)	
M		
	mansetti	
O		
	ortostaattinen hypotensio	
P		
	pulssiaalto	
R		
	rannevaltimo	
	rasituskoe	
	rytmihäiriö	
S		
	sepelvaltimotauti	
	suonikohju	
	supistumiskyky	
	surkastuminen	
	sydänfilmi	
	sydänlihaskaurio	
	syketaajuus	
	systolinen	
	sähköimpulssi	
T		
	tihentää (1)	
	turvotusalttius	
	tykytys	
V		
	valtimo, valtimoveri, valtimotauti	
	varjoainokuvaus	
	verenpaine (systolinen, diastolinen)	
	värttinävaltimo	
Ä		
	ääreisverenkierto	

KAPPALE 13: TAJUNNANTASO

A		omalla äidinkielellä
	aivoverenkiertohäiriö	

	afasia	
E		
	elimellinen	
H		
	hapenpuute	
	harhaisuus	
	hypoglykemia	
I		
	irvistää (1)	
K		
	kouristuskohtaus	
	kudosvaurio	
L		
	liuotushoito	
N		
	näkökenttäpuutos	
O		
	orientaatio	
	orientoitunut	
P		
	puhutella (3)	
R		
	ravinnonpuute	
	roikkua(1)	
S		
	sekavuus, sekavuusoireyhtymä	
	silmäkuoppa	
	suupieli	
T		
	tajunnantaso	
	tajunta	
	tajuton	
	tokkuraisuus	
	tukehtumisvaara	
V		
	veltto	
	verihyytymä	
Ä		
	äkillinen	

KAPPALE 14: LÄMPÖ- JA NESTETASAPAINO SEKÄ PERUSELINTOIMINTOJEN ARVIOINTI

		omalla äidinkielellä
A		
	aineenvaihduntareaktio	
	alilämpöinen	
	altistuminen	
	avaruuslakana	
D		

	dehydraatio (s.297)	
E		
	elektrolyytti, elektrolyyttitasapaino	
	erite	
H		
	haihtuminen	
	happamuus	
	happo-emästatapaino	
	hivenaine	
	hypotermia	
I		
	invasiivinen	
J		
	järkkyä (1)	
	jäähdytysmekanismi	
K		
	kivennäisaine	
	kouristelu	
	kuivuminen	
	kuukautiskierto	
L		
	lihaskramppi	
	liiallinen	
	lämmönhukka	
	lämmönsäätelykeskus	
	lämmöntuotto	
	lämpötasapaino	
N		
	nestetasapaino	
	nestevajaus	
P		
	parenteraalisesti	
	perifeerinen lämpö	
	peruselintoiminnot	
	peräsuoli	
	pingottunut	
R		
	ruumiinlämpö	
S		
	suolavajaus	
	syketaajuus	
U		
	uurre	
V		
	vakiotaso	
	viitteellisesti	
	vilunväristys	
	väkevöityminen	
Y		

	ydinlämpö	
--	-----------	--

KAPPALE 15: HAAVANHOITO

A		omalla äidinkielellä
	autolyttinen	
E		
	ensymaattinen	
	epitelisaatiokudos	
	epiteelisolu	
F		
	fibriinikate	
G		
	granulaatiokudos	
H		
	halkaisija	
	hiertyminen	
F		
	fibroblasti	
	fisteli (s.303), fistelihaava	
H		
	haavaeritys	
	hankaloittaa (1)	
	hankaus	
	happamuus	
	hengityselinsairaus	
	hyytyminen	
I		
	ihonalaiskudos	
	ihonekroosi (kuolio)	
	imunestekierto	
	inflammaatio	
	iskemia	
J		
	jyvämainen	
	jänne	
	jäykkäkouristusrokote	
K		
	kallistuskulma	
	katteisuus	
	keuhkoputkitulehdus	
	kipuaistimus	
	kontaminaatio	
	kovettuminen	
	kudos (lihas-, luu ja hermokudokset)	
	kuroutua (1)	
	kuumotus	
	kyretti (s.314)	
L		

	laskimoperäinen	
	liukulakana	
	läpäisevyys	
N		
	neuropatia	
	nostoliina	
O		
	onkalohaava	
	ortoosi	
P		
	painehaava	
	paineluokka	
	paise	
	pallolaajennus	
	panssaroitunut	
	pataloginen	
	pigmentoitunut	
	pinnallinen	
	puolustusjärjestelmä	
R		
	ruhje	
S		
	sidonta	
	sinushaava	
	sitkeä	
	sitoutuminen	
	solunsalpaaja	
	soluväliaine	
	suojatunto	
	säädettävä	
T		
	takaraivo	
	tuntopuutos	
U		
	ulkosuu	
	uloke	
	ulottua (1)	
V		
	vaajatoiminta	
	valtimonkovettumistauti	
	valtimoperäinen	
	vaurioitunut	
	verihyytymätulppa	
	vettyminen	
	viiltohaava	
	viivästyä (1)	
	vireystila	

A		omalla äidinkielellä
	aaltoileva	
	aavekipu	
	aistiärsyke	
	aistimus	
	annostella	
	asentohoito	
H		
	haamukipu	
	haittavaikutus	
	hermovauriokipu	
I		
	idiopaattinen kipu (s.328)	
	ihopainauma	
K		
	kivuliaisuus	
	kohtausittainen	
	kudosvauriokipu	
L		
	laskimonsisäisesti	
	lääkeannostelija (kipupumppu)	
O		
	opioidit	
P		
	paleltumavamma	
	pintalämpöhoito	
	pistävä	
	puristava	
S		
	sekavuus	
	selviytymiskeino	
	säteilevä, säteilykipu	
T		
	tuskaisuus	
	tykyttävä	
V		
	viiltävä	
	viskeraalinen kipu (s.328)	
	välittäjäaine	

KAPPALE 17: SAATTOHOIDOSSA TOIMIMINEN

		omalla äidinkielellä
D		
	DNR-päätös	
E		
	ehtoollinen	
	elvyttää (1)	
	ennakoiva	

	epätarkoituksenmukainen	
H		
	hellävarainen	
	hoitotahto (s.341)	
	hyvästellä (3)	
	hyvästijättötilanne	
I		
	inhimillinen	
J		
	jäähyväishuone	
K		
	katkonainen	
	keinotekoisesti	
	kuolonkankeus	
L		
	lohdutus	
	luopua (1)	
M		
	mitätöidä	
O		
	oikeuslääketieteellinen	
P		
	palliativinen	
	peilata	
	puuskuttava	
R		
	ruumiinavaus	
	ruumishuone	
S		
	saattohoito	
V		
	velvoittaa (1)	
	vertaistuki	

KAPPALE 18: PALVELUJÄRJESTELMÄ JA SOSIAALISET VERKOSTOT

A		omalla äidinkielellä
	aluehallintovirasto	
	apaattisuus	
	asiakasmaksukatto	
E		
	edellytys	
	edunvalvonta, edunvalvontavaltuus (s.365)	
	elatus	
	etus	
H		
	haavoittuvuus	
	harkinnanvarainen	
	hyväksikäyttö	

I		
	ilmoitusvelvollisuus	
	irtaantua (1)	
	irtautua (1)	
	itsetuhoinen	
K		
	kaltoinkohtelu	
	kiristystarkoitus	
	kuntouttava	
L		
	laiminlyönti	
	lainsäädäntö	
	lähisuhdeväkivalta	
	lääkekorvaus	
	lääkinnällinen	
M		
	mustasukkaisuus	
	myöntää (1)	
O		
	omaishoitajuus, omaishoito	
	omavastuu	
P		
	painostaminen	
	palveluasuminen	
	palvelutarpeen arviointi	
	palveluohjausprosessi	
	perustuslaki	
	piinaaminen	
R		
	ristiriitatilanne	
S		
	sitovuus	
	sopeutumisvalmennus	
T		
	tahattomasti	
	tehostaa (1)	
	toimeentulotuki	
V		
	vaarantuminen	
	valtakunnallisesti	
	valvontavirasto	

KAPPALE 19: TYÖKYVYN YLLÄPITÄMINEN

A		omalla äidinkielellä
	asianmukainen	
E		
	edistäminen	
	ehkäistä (3)	

	ennaltaehkäisevästi	
	ergonomia	
H		
	haitta	
	haitallinen	
J		
	joustovara	
K		
	kuormittuminen, kuormitus	
	kuormitustekijä	
P		
	porrastaminen	
T		
	tietotulva	
	toimintaympäristö	
	työhyvinvointi	
	työsuojeluvaltuutettu	
	työuupumus	

ATV - Asiakkaan toimintakyvyn vahvistaminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset selkeällä kielellä

Ammattieettisyys ja lainsäädännön, määräysten ja ohjeiden noudattaminen

Opiskelija

ePerusteet	Selkeällä kielellä
<ul style="list-style-type: none"> noudattaa ammattieettisiä periaatteita 	
<ul style="list-style-type: none"> noudattaa lainsäädäntöä, määräyksiä, suosituksia ja ohjeita 	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa lakeja, määräyksiä, suosituksia ja ohjeita = tekee niin kuin lait, määräykset, suositukset ja ohjeet sanovat
<ul style="list-style-type: none"> noudattaa laatusuosituksia ja omavalvontasuunnitelmaa 	
<ul style="list-style-type: none"> toimii asiakas- ja potilasturvallisesti 	
<ul style="list-style-type: none"> noudattaa salassapito-, tietosuoja- ja tietoturvallisuusohjeita 	
<ul style="list-style-type: none"> toimii työsuojelu- ja työturvallisuusohjeiden mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> toimii niin kuin työsuojelu- ja turvallisuusohjeet sanovat
<ul style="list-style-type: none"> työskentelee hygieniavaatimusten ja aseptisten periaatteiden mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee niin kuin hygieniavaatimukset ja aseptiset periaatteet sanovat
<ul style="list-style-type: none"> työskentelee ergonomisten periaatteiden mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee ergonomisesti
<ul style="list-style-type: none"> työskentelee kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee kestävä kehityksen mukaan
<ul style="list-style-type: none"> käyttää näyttöön perustuvaa tietoa 	<ul style="list-style-type: none"> käyttää vain tutkittua tietoa

Vuorovaikutus ja ohjaaminen

Opiskelija

ePerusteet	Selkeällä kielellä
<ul style="list-style-type: none"> kuuntelee ja on läsnä vuorovaikutustilanteissa 	
<ul style="list-style-type: none"> vahvistaa asiakkaan vuorovaikutusaloitteita ja tapoja ilmaista itseään 	<ul style="list-style-type: none"> Tukee asiakasta, kun hän yrittää kommunikoida
<ul style="list-style-type: none"> osoittaa ymmärtävänsä aistivammojen vaikutuksia asiakkaan toimintakykyyn 	<ul style="list-style-type: none"> osoittaa, että ymmärtää, miten aistivammat vaikuttavat asiakkaan toimintakykyyn
<ul style="list-style-type: none"> hyödyntää eri aistitoimintoja ja kosketusta vuorovaikutustilanteissa 	<ul style="list-style-type: none"> käyttää eri aistitoimintoja (näkö, kuulo jne.) ja kosketusta vuorovaikutustilanteissa
<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa oman asenteen ja käyttäytymisen vaikutuksen vuorovaikutustilanteissa 	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa (tietää), miten oma asenne ja käyttäytyminen vaikuttavat vuorovaikutustilanteissa
<ul style="list-style-type: none"> ohjaa yksilöitä ja ryhmiä 	<ul style="list-style-type: none"> ohjaa asiakkaita ja asiakasryhmiä
<ul style="list-style-type: none"> ennaltaehkäisee asiakkaan haastavaa käytöstä 	<ul style="list-style-type: none"> ennakoi asiakkaan haastavaa käytöstä ja toimii sen mukaan
<ul style="list-style-type: none"> toimii osana moniammatillista työryhmää 	<ul style="list-style-type: none"> toimii (osaa tehdä töitä) moniammatillisessa työryhmässä
<ul style="list-style-type: none"> tiedottaa ja dokumentoi asiakkaan toimintakykyyn ja arkeen liittyvistä havainnoista 	<ul style="list-style-type: none"> seuraa asiakkaan toimintakykyä ja arkea ja kirjoittaa sekä kertoo siitä muille työntekijöille

Fyysisen toimintakyvyn tukeminen

Opiskelija

ePerusteet	Selkeällä kielellä
<ul style="list-style-type: none"> käyttää tietoa ihmisen perusliikkumisesta 	
<ul style="list-style-type: none"> arvioi asiakkaan fyysisen toimintakyvyn voimavaroja ja tuen tarpeita 	<ul style="list-style-type: none"> arvioi asiakkaan fyysisen toimintakyvyn voimavaroja ja millaista tukea hän tarvitsee
<ul style="list-style-type: none"> tukee asiakasta kehon hahmottamisessa sekä hyvän kehosuhteen luomisessa 	<ul style="list-style-type: none"> tukee asiakasta niin, että hän ymmärtää omaa kehoa ja suhtautuu siihen positiivisesti
<ul style="list-style-type: none"> muokkaa asiakkaan ympäristöä turvallisesti ja liikkumista edistäväksi 	<ul style="list-style-type: none"> huolehtii siitä, että asiakkaan ympäristö on turvallinen ja edistää asiakkaan liikkumista

<ul style="list-style-type: none"> ohjaa asiakasta liikkumista tukevien apuvälineiden käytössä 	<ul style="list-style-type: none"> ohjaa asiakasta niin, että hän osaa käyttää liikkumisessa apuvälineitä
<ul style="list-style-type: none"> ohjaa ja avustaa luonnollisten liikemallien mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> käyttää hyväksi asiakkaan luonnollista liikkumista, kun ohjaa ja avustaa häntä
<ul style="list-style-type: none"> huomioi asiakkaan voimavarat ja käyttää ergonomian periaatteita asiakkaan avustamistilanteissa 	<ul style="list-style-type: none"> ottaa huomioon asiakkaan voimavarat ja avustaa häntä ergonomisesti
<ul style="list-style-type: none"> toteuttaa asiakkaan toimintoja ja liikkumista tukevaa asentohoitoa 	<ul style="list-style-type: none"> tekee asentohoitoa niin, että se tukee asiakkaan toimintoja ja liikkumista
<ul style="list-style-type: none"> ohjaa ja tukee asiakasta rentoutumisessa 	<ul style="list-style-type: none"> ohjaa ja tukee asiakasta silloin, kun hänen on hyvä rentoutua
<ul style="list-style-type: none"> ohjaa asiakasta tasapainoa ja liikkuvuutta tukevilla toiminnoilla 	<ul style="list-style-type: none"> ohjaa asiakasta toiminnoissa, jotka tukevat hänen tasapainoa ja liikkuvuutta
<ul style="list-style-type: none"> käyttää tietoa työ- ja toimintakykyä edistävästä tekijöistä 	<ul style="list-style-type: none"> tietää, mitkä asiat edistävät omaa työ- ja toimintakykyä ja toimii sen mukaan

Kognitiivisen ja psykososiaalisen toimintakyvyn tukeminen

Opiskelija

ePerusteet	Selkeällä kielellä
<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa asiakkaan kognitiivisen ja psykososiaalisen toimintakyvyn voimavarat 	
<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa asiakkaan kognitiivisen ja psykososiaalisen toimintakyvyn tuen tarpeet 	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa, millaista tukea asiakas tarvitsee kognitiiviseen ja psykososiaaliseen toimintakykyyn
<ul style="list-style-type: none"> arvioi asiakkaan kognitiivisen ja psykososiaalisen toimintakyvyn voimavarat ja tuen tarpeet 	<ul style="list-style-type: none"> arvioi asiakkaan kognitiivisen ja psykososiaalisen toimintakyvyn voimavarat ja millaista tukea hän tarvitsee
<ul style="list-style-type: none"> selvittää asiakkaan kiinnostuksen kohteita 	<ul style="list-style-type: none"> selvittää, mistä asiakas on kiinnostunut
<ul style="list-style-type: none"> motivoi asiakasta osallistumiseen ja yhdessä toimimiseen 	
<ul style="list-style-type: none"> luo asiakkaalle mahdollisuuksia aistikokemuksiin 	<ul style="list-style-type: none"> toimii niin, että asiakkaalla on mahdollisuuksia aistikokemuksiin
<ul style="list-style-type: none"> hyödyntää ympäristöä asiakkaan osallisuuden ja mielekkään arjen edistämiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> käyttää ympäristöä hyväksi niin, että se edistää asiakkaan osallisuutta ja hyvää arkea

<ul style="list-style-type: none">• käyttää toiminnallisia menetelmiä asiakkaan ohjaamisessa	<ul style="list-style-type: none">• käyttää toiminnallisia menetelmiä, kun ohjaa asiakasta
<ul style="list-style-type: none">• tukee asiakasta arjen hallinnassa	<ul style="list-style-type: none">• tukee asiakasta toimimaan arkielämässä
<ul style="list-style-type: none">• tukee asiakkaan mielen hyvinvointia	
<ul style="list-style-type: none">• tukee asiakasta tunnetaidoissa	
<ul style="list-style-type: none">• ohjaa asiakasta digitaalisten välineiden, sovellusten ja ympäristöjen käytössä	<ul style="list-style-type: none">• ohjaa asiakasta niin, että hän käyttää digitaalisia välineitä, sovelluksia ja ympäristöjä
<ul style="list-style-type: none">• tukee ja ohjaa asiakasta yhteydenpidossa läheisten kanssa	<ul style="list-style-type: none">• tukee ja ohjaa asiakasta, kun hän kommunikoi läheisten kanssa
<ul style="list-style-type: none">• tukee ja ohjaa asiakasta sosiaalisen verkoston luomisessa ja ylläpitämisessä	<ul style="list-style-type: none">• tukee ja ohjaa asiakasta niin, että hän saa ja ylläpitää sosiaalisia kontakteja